

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10. II, пом.
Конт. почт. шл. 143,322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11—12 год. передпол.
Рубрикатор не зявтається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 420 ш.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 зл., Німеччині 750
зл., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 30 ч. р.,
Японії 150 йен, Болгарії 750
зл., Австрії 750 зл. Зміни
адреси 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
—
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Віддають територію, але без майна.

Ще про регуляцію кордонів між РСФРР і УСРР.

Згідно з постановою Всесоюзного Центрального Виконавчого Комітету з 8. січня н. е. про регуляцію границь між РСФРР і УСРР, перейшли до України незначні частини території Гомельської, Брянської, Курської і Воронізької губерній та цілий майже Путивельський повіт Курської губернії. Від РСФРР передавала Україні ці території окрема мішана російсько-українська комісія. Акт передачі відбувся на протязі місяця лютого. З того приводу відбулося в перших днях березня у Харкові окреме засідання Української Центральної Адміністративно-Територіальної Комісії при ВУЦВК-ті.

На засіданні комісії відкрито дуже цікавий факт. Виявилось іменно, що перед прилученням путивельського повіту до України, московські державні органи вивезли з території повіту все майно, що повинно було перейти разом з територією до України. Центр. Адмін. Територ. Комісія рішила передати справу під розгляд Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету. Вона поставила згідно з буквою радянського конституційного законодавства. Ціла справа піде під розгляд ВУЦВК-ту, а той прийме відповідну постанову та передасть її Всесоюзному Центр. Вик. Комітетові. Звідси справа перейде до комісії, а з комісії знов до ВУЦВК-ту. Словом справа затягнеться на ряд місяців а то й літ. Її будуть розглядати, виснажити і накінець вирішувати так же довго, як вирішували справу прилучення до України територій з українським населенням, що попали були якимсь чином (чи не на основі комуністичного самоозначення?) в склад РСФРР. Цю справу вирішували московські потентати до того, бо ще від 1923 р. і все одно не вирішили як слід. При РСФРР, остало ще далеко більше заселеної українським населенням суміжної з Україною території ніж та, яку вони дістали. Вистарчить зазначити, що до РСФРР увійшло 50 тисяч кв. кілометрів, а в Україні припало тепер на основі „соломонівського“ рішення московських верхів заleden 3 тисячі кв. кілометрів території з невеликою кількістю населення. Ясно, що так само довго буде тягнутися і так само по „соломонівськи“ буде вирішуватися справа українського протесту проти факту вивозу Москвою майна з путивельського повіту.

Майно вивезли і заки вся справа процесування за нього дійде до ліній, а майна й сліду не останеться. Будь що будь, але факт із тим майном дуже знаменний! Він цілком не приносить чести ні московським бюрократам, ні московським комуністичним верхам. Видно, що московська захланність і ненависть все і всюдн однакова, не зважаючи на те, при яких обставинах і в яких людей вона проявляється. І монархист і демократ і комуніст — усі вони під тим оглядом однакові, усі вони перш за все московські захланні імперіалісти, а потім уже

дешкі з них то й... комуністи. Вивіз майна з призначеної для України території — це звичайний грабунг, звичайна кража. А поповнили її ті, що звать себе найбільше толерантними, найбільше справедливими і найбільше чесними ідеологами. Колиб такий факт мав місце при царському режимі, це нікого не дивувало би, але це дивиться при оспіваному ідеалі національної політики комуністів.

За те приходить просто голову схилити перед зворушуючою толеранцією, півано-сентиментальним запобіганням і просто невеличким тупцюванням біля всіх існуючих і неіснуючих національних меншостей на Україні, щоб, не дай Господи, котра з них не обвинуватила харківського уряду та керуючих чинників КП(б)У в занедбанні комуністичної національної політики. Для прикладу не підемо далеко, а кинемо оком на діяльність тоїж української Центральної Адміністративно-Територіальної Комісії, що обурилася вивозом майна з Путивельщини. Вона на тому ж засіданні прийняла постанову: „Через те, що на території кол. Путивельського повіту що приєднується до України, є

компактні маси російського населення, то, щоб забезпечити національні права того населення Центр. Адмін. Тер. Комісія запропонує Окрайконкомом, між які ділитися територію, виробити в негайному порядку план виділу російських адміністративно-територіальних одиниць“. Цю постанову процитували ми дослівно за харківськими „Вістями“. Вона дуже знаменна для тої політики, яку проводять місцеві комуністи на Україні. Не поладнавши ще як слід одної справи, зязаної з самим актом прилучення, вони вже задалегідь продумують над тим, щоб не сталася яканебудь „криза“ тим зникаючим серед українського моря російським островами.

Як би так само піклувалися українською меншістю на території РСФРР, московські комуністичні голозави, то можна би бути певним, що тій меншості в Росії булоб далеко краще ніж теперішній українській більшості на Україні. Ясно, що таке розуміння національної політики і таке її проведення не приносить ніякої чести територіально українським комуністам. Ці більше, воно їм навіть сильно шкодить, бо розбуджує до них серед широких кол. свідомого українського населення зовсім зрозумілі упередження та недовіра, В. М.

Від Бріяна до Бріяна,

Державний скарб, партії та виборці.
Париж — Женева.

„Король помер, нехай живе король!“ Цей старофранцузький оклик не є таким правдивим навіть у відношенні до короля, що наступав після смерті свого попередника, як у відношенні до міністра, коли він приходить знову до влади, безпосередньо після свого упадку. Бріян подався до димісії, Бріян творить кабінет. Ніхто з пропонуванних кандидатів не хотів узяти в руки керми Франції в такий момент. Одинокий сміливий — Кайо поставив умовину, що прем'єр міністрів мусить бути одночасно міністром фінансів. Скарб є Ахилевою п'ятою французької політики. Означе Кайо є символом безкомпромісової згоди з Німеччиною, а Бріян мусів би в його кабінеті задержати портфель закордонних справ, щоб продовжувати працю в Женеві як делегат Франції. І там вести політику бодай зовнішньої опозиції супроти домагань Німеччини, в обороні кандидатури Польщі.

Тому єдиним виходом зі ситуації — у мент, коли вся Рада Ліги жде в Женеві на поворот Бріяна — було почати ще раз усе наново. З тою зміною, що новий міністр фінансів виступить з новим проектом санації держави. Семим з черги. Париж ракує, що може за той час прийде якийсь новий подув з Женеви. Бріян є дипломатом тисячі шук; без ніяких пересудів, ніяких упереджень у політиці — схильний до всіх компромісів, щоб лише мати змогу розмовляти з противниками; тоді він має вигляд неретягнуту їх на свій бік.

Увадок Бріяна був стриманий

незгодою партій, з яких кожна має окремі зобов'язання супроти своїх виборців. Ні одна партія не хоче стягнути на себе ненависті за драконський закон податкових тягарів — єдиний закон, необхідний для сучасної Франції. Навіть вислів довіри для уряду, що хоче пережити такий закон, ляскає парламентські фракції. Та ще більшим острахом вис на них перспектива упадку вартості франка. Це означає державну катастрофу. Тому як довго тривала у французькій парламенті гостра крижка фінансових проектів, усі почували себе добре. Коли Бріян загрозив димісією і виконав її — прийшло збентеження, дезорієнтація. Париж не може жити нині без усяків у Женеві, так само як не може Лондон або Берлін. А коли в Женеві лишаться тільки заслуники Бріяна, хоча би це були такі старі дипломати як Поль Бонкур або Люшер, Париж не може спати спокійно.

Тому Бріян вертається і до міністерства і до Женеви.

Чи Німеччина досить роззороєна?

Пять формальних питань і одне Фантичне твердження.

Довірочна нарада самих членів Ради Ліги Націй заснула кілька передоступних питань щодо вступу Німеччини до Ради. Вони такі: 1) чи внесок, щоб допустити Німеччину до участі у правилній формі, 2) чи уряд, що зголошує внесок існує, де і як та де факто, 3) чи Німеччина має успішним кордон, 4) чи ця держава має повну суверенність, 5) які є права німецької держави на підставі її діяльно-

сти та заяв, головню а) щодо міжнародних зобов'язань, б) щодо приписів Ради Ліги дотично роззороєння.

У дискусії над цими поодинокими питаннями, представник Італії, Шіаїлоа, виголосив промову, яка була для всіх великою несподіванкою. Він стверджував, що останній пункт у поставлених питаннях не є спонсаний Німеччиною і домагається перевірки, чи вона виконала зобов'язання в справі роззороєння. Таким робом справа затягується. Контрольна комісія марш-фоса мусить раніше висловити свою думку. Німецька преса підкреслює факт, що ніхто не сподівався, щоб наради щодо наведених питань були довірочні і щоб супроти Німеччини ставили тепер сумніви, які раніше звертали до Болгарії, Австрії та Мадярщини.

Вирізки.

„Вершок глупоти“.

Пепеліський „Роботник“ з 9. ц. м. (ч. 68.) пише:

„Польська політика на східних окраїнах є великою глупотою. Від ряду літ доказують не тільки факти. Але дотепер можемо ствердити тільки один наслідок цієї критики: а широким колам громадянства, також в буржуазних колах, не виключаючи розумітих буржуазних жінок, існує переконання, що справді наша окраїна політика нічого не варта. Але на тому кінець. Страх глупоти лущається без злиги. Окраїнами (косями) уполітасе асендією найбільше реакційно в Польщі місцево поміщенню, яке має на свої послуги адміністрацію, здатну лише робити зло. На сторожі окраїного глупоту і безправства стоїть націоналізм, який згідно з пресатлами зростає гакатизму і „обрусення“ не дозволяє порушити нічого з тих окраїних норматів.“

Коли під впливом вимог і конкретностей закордонної політики і під впливом матишом (?) починяє в темноті продиратися думка, що так далі не може бути, місцево поміщенню, місцева бюрократія і розуміється — націоналістичні партії напуюють усім, щоб сидіти на місці не в порозах, щоб нічого не змінювалося, щоб кожна свобода зміни на місце була задана в зарозку.

Тоді Голушко заснував в „Роботнику“ образ поведінки польської адміністрації на Волині у відношенні до культурних потреб українського населення. Так то гакатизм найауриншого й найордінарнішого роду! Польсько-московська лавка не пішла в кіс...“

Новий уряд Бріяна.

10. березня остаточно утворено французький уряд. Його склад: Бріян през. ради мін. і загр. справ, справедливості Петро Лізаль, внутр. справи Малай, фінанси Роль Пері, війна Пенлеве, маринарка Жорже Леґе, торгівля Давель Вінсел, сусп. роботи Де Монзі, просвіта Ламуре, хліборобство Жан Дюран, кольоні Лев Пері, ренти Журдан, праші Дірафур. В год. 2-йчю Бріян пред-ложив президентові республіки своїх співробітників. Новий уряд пре-ставиться мабуть 14. березня.

